

Gasdirektivet pålægger medlemsstaterne følgende forpligtelser:

3.5.2.1. Markedsåbning: Direktivet fastlægger de retlige rammer inden for hvilke medlemsstaterne skal sikre, at der åbnes mulighed for, at konkurrerende leverandører af gas kan indgå kommercielle leveringskontrakter med store forbrugere, såkaldte privilegerede kunder.

Medlemsstaterne skal sikre, at der sker en åbning af gasmarkedet, som mindst svarer til 20 % af det samlede årlige gasforbrug på det nationale marked. Fem år efter direktivets ikrafttræden (10. august 2003) skal denne procentsats være øget til 28 % og 10 år efter (10. august 2008) til 33 %.

Hvis direktivets definition af privilegerede kunder fører til en markedsåbning på mere end 30 %, kan medlemsstaterne ændre definitionen. Åbningen skal dog mindst udgøre 30 % af det samlede årlige gasforbrug på det nationale marked. Denne procentsats øges i 2003 til 38 % og i 2008 til 43 %. Medlemsstaterne afgør, om distributionsselskaber skal være privilegerede kunder. Selskaberne har dog i alle tilfælde rets- og handleevne til at indgå naturgasaftaler, som er nødvendige for at deltage i konkurrencen om privilegerede kunder inden for deres distributionssystem med henblik på at forsyne disse kunder.

I henhold til direktivet udpeges følgende kunder som udgangspunkt som privilegerede kunder:

- gasfyrede kraftværker, uanset deres årlige forbrug; for at sikre ligevægten på deres elektricitetsmarked kan medlemsstaterne imidlertid indføre en tærskel for, hvornår kraftvarmeproducenter anses for privilegerede kunder, idet denne tærskel ikke kan overstige det niveau, der forudses for andre endelige kunder.

- Andre endelige kunder, der forbruger mere end 25 mio. m³ gas om året pr. forbrugssted. Grænsen falder til 15 mio. m³ i 2003 og 5 mio. m³ i 2008.

Senest 31. januar hvert år skal medlemsstaterne offentliggøre kriterierne for definitionen af privilegerede kunder. Disse oplysninger sendes til Kommissionen med henblik på offentliggørelse i EF-Tidende. Kommissionen kan anmode om, at kriterierne ændres, hvis de hindrer, at direktivet anvendes korrekt med hensyn til at få det indre marked for naturgas til at fungere tilfredsstillende.

3.5.2.2. Adgang til systemet: Med henblik på gennemførelsen af markedsåbningen skal medlemsstaterne fastsætte regler, der sikrer forbrugerne og leverandørerne den nødvendige adgang til gasnettet. Adgangen kan ske enten som forhandlet adgang, hvor vilkårene for systemadgangen skal forhandles mellem par-

terne, eller som reguleret adgang, hvor adgang til systemet gives på grundlag af offentliggjorte tariffer og/eller andre betingelser og forpligtelser for brug af det pågældende system.

Reglerne om markedsadgang skal forvaltes efter objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende principper. Medlemsstaterne skal tillige påse, at parterne forhandler ærligt og oprigtigt, og at ingen af dem misbruger deres forhandlingsposition og dermed forhindrer, at forhandlingerne afsluttes med et positivt resultat. For at opfylde de overordnede krav om gennemsigtighed og ikkediskrimination kræves, at der ved forhandlet adgang sker en offentliggørelse af kommercielle hovedvilkår for brug af systemet senest et år efter direktivets gennemførelse og herefter en gang om året.

Direktivet indeholder en særlig bestemmelse, artikel 23, om adgang til opstrømsrørledningsnet, herunder faciliteter, som yder tekniske tjenester i forbindelse med sådan adgang, bortset fra de dele af sådanne net og faciliteter, der benyttes til lokale produktionsaktiviteter ved et felt, hvor gassen produceres. Medlemsstaterne skal beslutte, hvordan adgangen skal gives, og de skal i denne forbindelse have som målsætning, at der foreligger en rimelig og åben adgang, at der skabes et konkurrencepræget marked for naturgas, og at ethvert misbrug af dominerende stilling undgås, idet de tager hensyn til sikre og regelmæssige forsyninger, kapacitet, der er eller hurtigt kan stilles til rådighed, og beskyttelse af miljøet.

Det fremgår af artikel 23, at medlemsstaterne ved gennemførelsen af bestemmelsen kan inddrage forskellige nærmere beskrevne hensyn, som for eksempel nødvendigheden af at nægte adgang til opstrømsrørledningsnettet, når de tekniske specifikationer er indbyrdes uforenelige, og dette problem ikke kan løses rimeligt let.

3.5.2.3. Direkte linjer: Medlemsstaterne skal sikre, at privilegerede kunder kan blive forsynet via en direkte linje, dvs. en gasledning, der supplerer det sammenkoblede system. Hvis der stilles krav om tilladelse til at etablere og drive direkte linjer skal kriterierne for at opnå tilladelse være objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende.

3.5.2.4. Tvistbilæggelse: Medlemsstaterne skal udpege en kompetent national myndighed, som skal være uafhængig af parterne, til at bilægge tvister vedrørende forhandlet adgang til systemet. Forelæggelse af tvister for denne myndighed påvirker ikke mulighederne for at påberåbe EU-retten.

3.5.2.5. Forpligtelser til offentlig tjeneste: Medlemslandene kan under hensyn til den almindelige